

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Eigenwijs

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 8 februari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 17 december 2017 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op kinderopvang Eigenwijs. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

Er heerst een prettige sfeer op de groepen. Er is sprake van rust, structuur en vaste routines en het team werkt zichtbaar met plezier. We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Er is aandacht voor spel, gedrag, taal, rekenen en bewegen binnen het aanbod. De ontwikkeling van alle kinderen wordt in kaart gebracht met behulp van een volgsysteem. Vervolgens wordt deze informatie gebruikt om rekening te houden binnen het aanbod met verschillen tussen de peuters. Iedere peuter wordt voldoende uitgedaagd zich te ontwikkelen op zijn of haar niveau. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun kind gaat. In overleg met ouders dragen zij deze informatie over aan de leraren van de basisschool. Het onderbouwteam, waar de pedagogisch medewerksters bij horen, werkt samen aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie

Wat kan beter?

We hebben geen standaard met kan beter beoordeeld, maar de voor- en vroegschool realiseren zich dat alles nog beter kan. Ze streven naar een verdere ontwikkeling. Ze realiseren zich dat de populatie verandert en dat zij het aanbod en de aanpak daarop dienen aan te passen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
Protestant Christelijk
Basisonderwijs en
Orthopedagogisch Onderwijs
Rotterdam-Zuid**

LRK-nummer: 314351735

Totaal aantal doelgroepeuters: 33

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderopvang Eigenwijs

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep Vlinders en de groep Kapoentjes, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en directeur van de locatie. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de zorgcoördinator en de directeur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed
.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderopvang Eigenwijs

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderopvang Eigenwijs is ruim voldoende. Van de negen onderzochte standaarden zijn drie als 'voldoende' beoordeeld en zes standaarden zijn zelfs als 'goed' gewaardeerd.

Context

Eigenwijs is een kinderopvanginstelling die kinderen opvangt in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Eigenwijs is volledig geïntegreerd in de Wilhelminaschool. Ze beschikt ook over een eigen speelzaal en heeft het predicaat 'Lekker fit" peuterspeelzaal. De intern begeleider 'onderbouw' zorgt voor een goede doorgaande lijn tussen voor-en vroegschool. Er zijn twee groepruimtes in gebruik voor 3 peutergroepen met maximaal 16 kinderen. De kinderopvang wordt gesubsidieerd.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 15 maart 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Kinderopvang Eigenwijs.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning			<i>ℓ</i>
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

Het aanbod is volledig gericht op de brede ontwikkeling

Deze standaard waarderen we als goed. Er wordt gebruik gemaakt van een erkend vve-programma, dat gericht is op de brede ontwikkelingsstimulering. Het team zorgt ervoor dat in alle thema's aandacht is voor:

- de taal-en spraakontwikkeling
- de creatieve ontwikkeling
- de lichamelijke en motorische ontwikkeling
- de sociaal-emotionele ontwikkeling
- het stimuleren van de identiteit en zelfredzaamheid
- de cognitieve ontwikkeling.

Omdat de voorschool zag dat het vve programma niet voldoende biedt voor de taalontwikkeling is, is een extra woordenschat programma en didactiek ingevoerd. Naast het gebruik van het zelfde vve-programma is ook het programma voor de sociaal-emotionele ontwikkeling voor voor- en vroegschool gelijk. De voorschool gaat in de themaplanning uit van de ontwikkelbehoeften van de peuters.

Alle kinderen zijn goed in beeld

Deze standaard waarderen we als goed. De pedagogisch medewerkers brengen de ontwikkeling van alle kinderen goed in beeld met behulp van een volgsysteem. Er zijn vaste afspraken wanneer en hoe vaak de ontwikkeling in kaart wordt gebracht van ieder kind. Deze gegevens analyseert het team samen met de zorgcoördinator. Zo signaleren ze op tijd wanneer er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong of juist een –achterstand bij een kind. Ouders worden hier goed bij betrokken. Zo vinden er op vaste momenten gesprekken plaats en daarnaast is er genoeg ruimte voor een gesprekje tijdens het haal- of brengmoment. Wanneer er sprake is van een ontwikkelingsachterstand vindt er vaker (tussendoor) overleg met de ouders en externen plaats.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de peuters in hun ontwikkeling

Deze standaard waarden we als 'voldoende'. De sfeer in de groepen is prettig. Er is sprake van een voorspelbaar, positief speel-leerklimaat met heldere regels en routines. De peuters waren tijdens onze observatie zichtbaar op hun gemak. Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers is respectvol en gericht op ondersteuning en uitdaging. Binnen het educatief handelen zien wij dat de pedagogisch medewerkers gericht zijn op taalstimulering. Wel valt op dat de pedagogisch medewerkers veel zelf aan het woord zijn. Zij kunnen meer open vragen stellen en meer stimuleren dat de peuters met elkaar in gesprek zijn. Hiermee stimuleren ze niet alleen de taalontwikkeling maar ook de zelfstandigheid en het probleemoplossend vermogen van de kinderen.

De extra zorg voor kinderen ligt vast en wordt volgens een plan uitgevoerd

Deze standaard waarden we als 'goed. Net als bij de kleuters voert de zorgcoördinator een groepsbespreking aan de hand van de observaties en de evaluatie van de uitvoering van de groepsplannen. Indien noodzakelijk is er een kindbespreking. Een keer per veertien dagen is de voorschools maatschappelijk werkster aanwezig voor ouders, zorgcoördinator en leidsters. Zes keer per jaar is er overleg met andere externe partners. Dit Overleg over peuters die achterblijven in hun ontwikkeling vindt plaats in samenspraak met hun ouders.

Doorgaande lijn is perfect en samenwerking met externen in orde

Deze standaard waarden we als goed. De samenwerking met ouders is in orde. Zeker wanneer er iets is met een kind, vindt er frequenter contact plaats tussen ouders en kinderdagverblijf. De ouderconsulent speelt een belangrijke rol in het betrekken van de ouders bij de peuterspeelzaal en de school. Regelmatig worden er ouder-kind activiteiten georganiseerd. Tijdens ons bezoek vond een ouderactiviteit plaats rond het voorlezen. De medewerksters zorgen voor schriftelijke en mondelinge instructies om deze activiteit gericht te begeleiden. Dit schooljaar zijn de medewerksters geschoold in een nieuw ouderbetrokkenheidsprogramma om de doorgaande lijn thuis en peuteropvang te verstevigen. Ook met externe instanties wordt samengewerkt, waarbij zij aangeven dat er regelmatig wisselingen zijn, waardoor de relatie opnieuw moet worden opgebouwd. Dit komt de continuïteit niet altijd ten goede. Ook de doorgaande lijn in het aanbod, klimaat en de zorg en begeleiding is zodanig op elkaar afgestemd dat het kind moeiteloos doorstroomt van voor- naar vroegschool.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten			●

Deze standaard waarden we als voldoende. Er wordt gewerkt vanuit hoge verwachtingen/einddoelen, die peuters (met een vve-arrangement) moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. De doelen die de voorscholen van deze houder behalen met de (doelgroep)peuters zijn afgeleid van de doelstellingen en mijlpalen van onder meer de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO). Deze zijn gericht op de vier ontwikkelgebieden die als speerpunt centraal staan binnen vve: taalontwikkeling, rekenontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Eigenwijs hanteert deze doelstellingen. In het algemeen behalen de groepen van Eigenwijs de gestelde vijftien procent norm. Op basis van de laatste jaren zouden de einddoelen voor sociaal-emotioneel en motorische ontwikkelingen ambitieuzer kunnen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			ℓ
KA2 Kwaliteitscultuur			ℓ
KA3 Verantwoording en dialoog			●

Het pedagogische beleidsplan biedt ondersteuning om het cyclische proces gestalte te geven

Deze standaard beoordelen we ook als goed. De houder heeft afgelopen tijd een audit uitgevoerd op Eigenwijs. De uitkomst daarvan en de wijzigingen peuteropvang hebben geleid tot een aangescherpt vve beleidsplan. De resultaten worden jaarlijks in de monitorgesprek met de totale onderbouw besproken. De vve-coach en de intern begeleider komen maandelijks in de groepen en bekijken het handelen van de medewerkers met een vve-kijkwijzer. De medewerkers reageren daar vaak direct op. Zo is nu video-interactie ingezet en werken ze in een groep alleen nog maar met kleine kringen. Daarnaast vinden er nog allerlei overleggen plaats, waar school en opvang samen kijken naar verbeteringen.

Er heerst een duidelijke verbetercultuur

Deze standaard waarderen wij als goed. De voorschool heeft een heldere structuur en kent een professionele kwaliteitscultuur. De leraren van de onderbouw en de pedagogisch medewerkers tonen zich kwaliteitsbewust en in hoge mate veranderingsbereid. Gezamenlijk werken zij, ondersteund door de intern begeleider en de vve-coach aan de verbetering van de eigen vaardigheden. Zo hebben zij laatst nog de training 'taal ontwikkelingsstoornis' en de training 'thuis en taal gedaan'.

Verantwoording is op orde, dialoog kan actiever gevoerd worden

De locatie verantwoordt zich via de houder twee keer per jaar aan de gemeente. Ouders worden via de medewerksters, het informatieboekje, de nieuwsbrief en de ouderconsulent regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De ouders van de peuters zijn vertegenwoordigd in de oudercommissie en praten volop mee. Mogelijk kan de peuterspeelzaal interne en externe belanghebbenden meer betrekken bij de ontwikkeling van haar beleid.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

oP3 Pedagogisch educatief handelen

In samenwerking met logopedisten door middel van observatie en intervisie hopen we de peuters nog meer uit te dagen in het gebruiken van taal. Ook werken we samen met 'thuis in taal', waarbij zowel de leidsters als de ouders gecoacht worden in het stellen van open (denk) vragen en het stimuleren van probleemoplossend leren.

We gaan dit borgen door middel van groepsconsultaties en het onderwerp 'thuis in taal' is een vast onderwerp op de agenda van de onderbouwvergadering.

OR1 Ontwikkelingsresultaten

In uw rapport geeft u aan dat de einddoelen voor sociaal-emotioneel en motorische ontwikkelingen ambitieuzer kunnen. De komende periode zullen we intern evalueren in hoeverre dit realistisch te behalen is en eventueel eind dit schooljaar de einddoelen aanpassen.

KA3 Verantwoording en dialoog

In uw verslag geeft u aan dat we meer interne en externe belanghebbenden moeten betrekken bij de ontwikkeling van ons beleid. Wij nemen dit advies graag ter harte, maar wij signaleren zelf dat we al op heel veel terreinen communiceren, zowel intern als extern. We zullen deze processen uiteraard evalueren.

Op de volgende gebieden is er echter al sprake van intensieve uitwisseling en samenwerking:

- We hebben een intensieve overlegcultuur in de vorm van teamvergaderingen en doelstellingenoverleggen, waarbij ook de peuterleidsters intensief worden betrokken;
- De medewerkers van de peuterspeelzaal participeren volop in het nascholingsplan van zowel peuterspeelzaal als school.
- Leidsters zijn betrokken in de keuzes van de nascholingstrajecten.
- Binnen het PCBO is een VVE-netwerk, waarbij veel inhoudelijke uitwisseling plaatsvindt;
- Er is intensief contact binnen het PPO-netwerk;
- De contacten met het CJG verlopen goed;
- We proberen diverse partners de school binnen te halen in kader van verdieping, zoals de Voorleesexpress, de verteltas en 'thuis in taal'.
- De laatste casussen met het wijkteam verlopen soepeler.
- We hebben diverse momenten ingepland waarop we contact hebben met de ouders.